

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 139 /DPSG
DATA 2012011

Biroul Parlamentar al Senatului
Bp. 730 /4.02.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind modificarea art. 5, alineatul (4) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989*”, inițiată de domnul deputat independent Gabriel Tița-Nicolescu (Bp. 730/2010).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea titlului *Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare*, precum și a art. 5 alin. (4) din acest act normativ în sensul acordării drepturilor prevăzute de *Legea nr. 221/2009 și persoanelor deportate în străinătate după 23 august 1944, celor constituite în prizonieri de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituite ca atare, înainte de această dată, au fost reținute în captivitate după încheierea armistițiului*.

II. Observații

1. Stabilirea perioadei istorice vizate de Legea nr. 221/2009 este realizată nu numai de titlul acesteia, ci și de mai multe dispoziții din conținutul legii. Astfel, este vorba de art. 1 alin. (1), art. 1 alin. (3) sau art. 4 alin. (1) din lege.

Sfera de aplicare a Legii nr. 221/2009 este determinată de art. 1 alin. (1) care stipulează că pentru a fi calificată drept condamnare cu caracter politic, condamnarea dispusă printr-o hotărâre judecătorească definitivă trebuie să îndeplinească două condiții: să fie pronunțată în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 și să fie dispusă pentru fapte care au avut drept scop împotrivirea față de regimul totalitar instaurat la data de 6 martie 1945. După cum reiese din dispozițiile menționate, faptele pot fi săvârșite înainte de data de 6 martie 1945 sau după această dată, însă trebuie îndeplinite cumulativ condițiile arătate anterior.

Și măsurile administrative cu caracter politic, altele decât cele prevăzute la art. 3 din Legea nr. 221/2009, după cum rezultă din dispozițiile art. 4 alin. (2) coroborat cu art. 1 alin. (3) din lege, trebuie să îndeplinească cumulativ aceleași două condiții: să fie luate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 și să fi fost luate ca urmare a săvârșirii unei fapte în scopurile menționate la art. 2 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, precum și persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive.*

Măsurile administrative dispuse în perioada 23 august 1944-6 martie 1945 nu îndeplinesc condițiile stabilite de Legea nr. 221/2009 și nici nu se circumscriu scopului acestei reglementări. Includerea lor în categoria măsurilor administrative cu caracter politic ar extinde sfera beneficiarilor acestui act normativ, fiind necesară o evaluare a efectelor financiare asupra bugetului general consolidat pe care le-ar avea această modificare legislativă, conform art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.*

Introducerea unor noi categorii de beneficiari ai Legii nr. 221/2009 trebuie analizată atât prin prisma oportunității unui asemenea demers legislativ, dar și prin prisma posibilităților efective de despăgubire de către statul român și a acestor categorii de persoane.

2. Scopul Legii nr. 221/2009 este acordarea unei minime reparații morale constând în ștergerea consecințelor penale ale condamnărilor persoanelor care s-au împotrivit în mod fățiș regimului totalitar comunist.

Pentru atingerea acestui scop, legea califică anumite condamnări ca fiind condamnări cu caracter politic, prevede că efectele acestor hotărâri sunt înlăturate de drept și doar în subsidiar reglementează și anumite compensații ce pot fi acordate beneficiarilor legii.

În ceea ce privește despăgubirile acordate prin Legea nr. 221/2009, arătăm că prin *Decizia nr. 1358/2010*, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice, și a constatat că prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 sunt neconstituționale. Astfel, în măsura în care prezenta inițiativa legislativă vizează includerea în categoria beneficiarilor Legii nr. 221/2009 a persoanelor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri după data de 23 august 1944, în scopul obținerii despăgubirilor pentru prejudiciul moral suferit, în temeiul art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 221/2009, demersul a rămas fără obiect în prezent.

Pe de altă parte, precizăm că prin Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, se acordă unele drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.

Conform art. 1 din acest act normativ, beneficiază de prevederile legii persoana, cetățean român, care în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 a avut de suferit persecuții din motive etnice, după cum urmează:

„a) a fost deportată în ghetouri și lagăre de concentrare din străinătate;

b) a fost privată de libertate în locuri de detenție sau în lagăre de concentrare;

c) a fost refugiată, expulzată sau strămutată în altă localitate;

d) a făcut parte din detașamentele de muncă forțată;

e) a fost supraviețuitoare a trenului morții;

f) este soțul sau soția persoanei asasinate ori executate din motive etnice sau în urma masacrelor îndreptate împotriva populației minoritare, dacă ulterior nu s-a recăsătorit;

g) a fost evacuată din locuința pe care o deținea.”

Astfel, persoanele care au suferit persecuții în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 pot obține compensații în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 105/1999.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului